

Előfizetési árak:

Egész évre	12	frt.
Félévre	6	"
Negyedévre	3	"
Egy hóra	1	"
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Ferencz-József-ter,
Bauer-féle ház

hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Az izgatókról.

Nagybecskerek, április 8.

(á—) Nem lehet másképen nevezni: valóságos lelketlenség az, amelylyel a nemzeti párt újságai izgatják s tévútra vezetni törekcsenek ezt a jó magyar népet. Hamis eszmékörbe, veszedelembé hajszolják bele, csak azért, hogy a közzavarban, romlásban réhány pátrónus számára a régen áhított hatalom poszczióit megszerezhessek.

Nincs az a véresszájú szélsőbali újság, mely a nemzeti párt hírlapjaival a nemzet s királyja közti viszony lazításában, az Ausztriával való közjogi szövetség feszegetésében, a hadsereg elleni bizalmatlanság szításában s a Kossuth-kultusz terjesztésében versenyezhetne. Kossuth odakint Turinban eléggülten nevet, hogy a magát még mindig kiegyezéshűnek képzelő nemzeti párt ily hatalmas működést fejt ki az ő eszméi erősítésében, az ő politikája megvalósulási útjának egyengetésében, s a Kossuth-név nimbusából élő szélbali képviselők markukba mosolyogva nézhetik a jó munkát pártkörük ablakából. S méltán, mert igaz ami igaz: ha megbolondultak az ugynevezett mérsékelt ellenzéken és sárkányfogát vetnek, e vetésből csak a szélsőbali felforgatás politikája láthatja hasznát.

Nemcsak lelketlenség, hanem szédelgés, a mit különösen a Kossuth kultuszszal úznak. Szemforgató képmutatással hirdetik, hogy a Kossuth-imádás s a király iránti hűség megférnek egymással. Hiszen elhiszük, hogy ők ezt így szeretnék, de sokkal esesebb emberek, hogy sem elhihetnék. Kossuth maga számtalan kijelentése szerint egy élő tagadás és tiltakozás akar lenni a kiegyezés s a megkoronázott király uralkodásának törvényessége ellen. A nemzeti párt képmutató okoskodása ugyan elválasztani akarná a mostani Kos-

suthot az 1848. előttől s azt állítja, hogy adorálása csak a régi Kossuthnak szól. De hiheti-e, hogy a félrevezetett nép képes lesz ily megkülönböztetésre, mikor naponként hallja, mily páthoszszal cziczomázzák a régi Kossuth alakját szemképrázott fényességüvé az 1848 előtt működött nagyságok érdemeinek idegen tollaival! Hova vezet e tuzás a mondva csinált bálványimádásban! S e mellett párhuzamosan halad a modor, a melylyel a királyról beszélnek. Egyik nap szemére hányja az ellenzéki lapok egyike a királynak (arra a hirre, hogy a sok inzultus miatti neheztelés tartja őt távol tőlünk egy idő óta!), hogy úgy-e, a magyar civilizista megkapásáért nem haragszik! Másnap pedig önálló magyar sereget követel azon indoklással, hogy ha egy jövő katasztrófa elsodorja is a trónt, de a nemzet élni akar, s lelketlenség a dinasztitától, ha a maga esetleges bukásába a nemzetet is magával rántani akarja. Szabad így beszélni, akkor, midőn ugyanazon szuszra a magyar nemzet királyhűségét hánytorgatja? Ily beszéd nem kompromittálja-e örökre a király előtt, a külföld előtt hagyományos hűségünket s nem ad-e igazat ellenségeinknek, akik azt kétségbevonni merészkül!

S mig így kergetik e „nemzeti“ párti lelkiismeretlen újságok a nemzetet ismeretlen veszedelmek felé, addig pátrónusai a képviselőkben „delgoznak“. S pedig hogyan? Van egy jóra való erős kormányunk egy kitünő erővel Wekerlével élén, minden garanciájával a nemzet javára jól végzendő működésnek s ennek folytán hosszú fenmaradásának. Hát a „nemzeti“ urak egyáltalán nem hagyják dolgozni a kormányt. Dolguk egyszerűen az, hogy a kormányt nem engedik dolgozni. November óta tart a költségtétési vita s vége még mindig beláthatatlan.

Ha ez tovább is így megy a rombo-

lás kultuszának terjesztésével, a király iránti tisztelet s hűség érzelmeinek megvesztegetésével, a kormány működésének lehetetlenné tételével félünk a közhangulatnak olyan elfajulásától, mely ezt a szegény hazát katasztrófába sodorhatja. Lehetetlen hogy Apponyi és táborkara, mely e veszedelmes taktikát kezeli, ezt be ne lássa. Vigyázzon Apponyi Albert gróf, mig nem késő, s vessen feket ujságíróinak örvöngő szájába, s ne engedje forralni tovább a szenvedélyeket, mert ezek vad áradása az álmodott Kapitolum helyett a — tarpeji sziklára sodorhatják őt magát!

Távozó főispán. Szabadkáról írják, hogy Kállay Albert volt főispán tegnap vett becsut a hatóságoktól, mely alkalommal a hivatalnoki kar szívélyes ovációkban részesítette őt. Kállay tiszteletére Vojnics Istvan főispán fényes banketet adott. Az új főispán beiktatása e hó 20 án lesz.

Válság Szerbiában. A skupstina ideiglenes elnöksége írtagasszokon hívta fel a képviselőket, hogy nyujtsák be mandátumaikat. Azt mondják, hogy a radikálisok elhatározták, hogy megbízóleveleiket nem adják át. Ez esetben azokat hívják be a skupstinába, kik az első sorban megválasztottak után a legtöbb szavazatot kapták; minthogy azonban ezek is radikálisok és valószínűleg elődeik példájára ezek sem jelennek meg a skupstinában, ugy a harmadsorban legtöbb szavazatot nyerteket hívják meg a skupstinában, kik között már sok liberális van, a kik a meghivasnak bizonyára eleget fognak tenni. A kormány azt hissi, hogy ily módon a többséget erősíteni fogja. Ezen eljárás csak a vidéki választó-kerületekre érvényes, mert azokban a városokban, hol radikálisokat választottak és a megválasztottak a skupstinában nem jelennek meg, új választásokat fognak kiírni. A kormány szilárdul el van tükélve, hogy nem enged, hanem az elkezdett akciót végre is hajlja Radikális körökben esetleges zavargásokról beszélnek, de a kormány el van készülve.

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

Mikor híres ember voltam.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Minden jel arra mutatott, hogy híres emberré legyek. Fialat jogászkoromban megtanultam azt, hogy inkább a lábakat kell művelni, mint a fejet. Okos ember legfőllebb kopott tudóra nőheti ki magát, mig az előtáncosokból lesznek a társadalom irányadói, akik a lapokban mint bárendesök szerepelnek, rájuk mondják, hogy „sneidig gyerek“, amivel astán egész jövőjük van megállapítva, szivesen látott vendégei az uri házaknak, ott megismerik a kellő összeköttetést: lesz belőlük miniszeri tanácsos, képviselő, szóval ur.

Megváltoztattam életcsokásaimat, nem jartam el többé az unalmas egyetemi előadásokra, hanem siettem megismerkedni minden olyan emberrel, akinek jega volt predikátumot ragasztani a neve elé.

Tagadhatatlan, hogy a szerencse is kedvesett nekem. A kávéházban megismerkedtem két fényes nevű uri emberrel, akik ott mint „irók“ szerepeltek. Hogy valaha irtak volna, azt sohasem láttam, no de inni azt fölségesen tudtak. Elméjük magasstos produktumaival nem ismerkedtetek meg soha, hanem megtanítottak mindenre a mi a bontonhos tartosik. Rövid, nehány héatalatt késs gavallér lettem. Pompásan tudtam hracsolni, s aristokratikus lassusággal tipegetem, olyan formán, mintba felállított tojások köst járnék. Gondjuk volt arra is, hogy a szarnok Geszlerrrel és Skissel, a hatalmas kényurral megismerkedtesenek. Szerencsével játszottak velem ssemben, hagytak ugyan néha egynehány forintot a sse bemben, de csak azért, hogy azt kölcsön kérjék.

Viszontszolgálat fejében azonban megtani-

tottak egy kitünő kifejezésre, amit minden gavallér ember szokott hangoztatni, a hozom szóra. Kellemes egy szó az nagyon. Mikor a szabó elbossa az új ruhát, a csipész az új csipőt, vagy a pincser eljön számlával, az ember elegáns nonchalánszal int a kesével: hozom.

Örömmel azonban nem tartott soká. Kezdem megismerkedni azokkal a kellemetlen emberekkel, akiket a conservations lexikonokban hitelesőknek neveznek. Egy ouvertourban nincs annyi hangnem, mint amilyenzen tudják azok a pénzüket követelni.

Éppen kapóra jött az én szeretetreméltó nagybátyámnak, Nyáray Boldissár urnak a levele, amelyből mikor a nyárai homokot egy kés segítségével levakartam, azt olvastam ki, hogy a karácsonyi szünnidőre szivesen látnak ő is, meg a leánya is.

A leánya! Az a piczi drága Irma! Az én ifjúkori kis barátnőm, akivel együtt haladtunk a bohó gyermekkor minden útján. Ezelőtt két évvel láttam utoljára, akkor éppen olyan volt, mint egy nyiló róssabimbó, ugyan olyan maradt e róssa korában is. Egész nyárai utamon azon tündöttem, és mikor megláttam azt az édes drága gyermeket, ugy láttam, hogy még sebb lett, mint azelőtt volt. Hullámos szőke haj szomszédságában ábrándos kek szemeket takart a szőke szemöldök. Termete istennői volt, s arcának pirja meghaudentolt minden róssát. Szép volt, gyönyörűségesen szép.

Urabátyám kitünő szívélyességgel fogadott. Egy kicsit ropogott ugyan minden csontom, mikor megölelgetett, de es mind a szeretet jele volt.

Tiszteletemre a falusi kastélyba gyülekezett a grófi uradalmi tisztartó, és fehérfalvi Fehér Oszkár, egy odaváló földbirtokos.

As első est vidám hangulatban folyt le. A társalgás témáját a politika adta. Baláss bátyám törhetetlen negyvenyolcas volt, de nem nagyon

merte hangoztatni, mert folyton szüksége volt dohányengedélyre és attól tartott, hogy a magas miniszteriumban minden szavát protokulumba vessik. Viszont azonban Fehér Oszkár örökké racionalis elveket hangoztatott, szidta a kormányt mert adót kell fizetni, a nemességet nem állítja vissza és a gentryk köst nem osztja szét a papi birtokokat. Molnár Ferencz, a grófi uradalom tisztartója lutheránus volt, és politikai elveit illetőleg a nemzeti párthoz tartozott.

Ilyen különböző politikai elvek mellett meguntuk a vitakozást, és urabátyám egyszer aggódó szívvvel kérdeste tőlem: — Astán megtanultál-e tarokkosni fiu.

Bálskón feleltem, hogy teljesen értem azt a játékot.

Leültünk tehát. Irma hugom Oszkár és én köstem foglalt helyet, és hol egyikünk hol a másikunk kártyájában gyönyörködött. Egy alkalommal nagyon kétes kártyára kezdem licitalni, nem volt a kesemben más, mint a XXI-es, XIX-es a VII-es, és a kettes tarok. Mindössze négy tarokkom volt és nem engedtem ki a játssmát a kesemből. Hiába erőlködött Fehér Oszkár, a szólót is megtartottam. Mikor segítséget akartam hívni, jelentették, hogy a skartban fekszik egy tarokk. Minden meggondolás nélkül hivatam a XV tarokkot. Éppen az fekküdt. Veszedelmes helyzetem volt, mert akkor a következő volt a situáció: én a négy tarokkommal egyedül játszottam, Oszkár 9 tarokkal skis és pagáttal ült a hátam megott; utána urabátyám 8 tarokkal, s az előttem ülő tisztartó ur kesében csak egy tarokk volt, amit a skartba fektetett.

Mikor a XV-öt hivatam segítségül, Oszkár kontrásott és bemondda a kilencs tarokkját is, Boldissár bátyám szintén bemondda a 8 tarokkot, s így nyilvánvaló lett, hogy csakie négy tarokkal rendelkezem. Bemondtak ellenem mindent, huszonsgyfogás, volát- és pagátultimót.

HIREK.

— Kinevezés. A kereskedelmi miniszter Streitmann Antalt, a helybeli főgimnázium jeles képzettségű tanárát, a millenáris kiállítás XX-ik csoportjához bízossá nevezte ki.

— A csanádegyházmegyei római zarándokok — mint egy a temesvári püspöki aulába érkezett sürgöny jelenti — tegnap pénteken szerencsésen megerkezték Rómába. A zarándokok mindnyájan jól érsik magukat.

— Földrengés Beeskereken. Városunk lakói ma délután pont három órakerítka, bár éppen nem kellemes természeti tűneménnyel ismerkedtek meg. Éppen vecsernyére harangostak, mikor az emberek az utcán össze gyűltek és élénken gesztikulálva elmondták egymásnak, hogy az előbb nyugodtan ültek a szobában, mikor egyszerre minden ok nélkül elkezdett táncolni az asztal, a székek, a diván meg a lámpa, az óra pedig rendes szokásától eltérőleg egészen megállt. Kisütöttek és ebben nem is tévedtek, hogy földrengés volt Beeskereken. Tudósítónk benézett néhány házba, ahol tényleg még mindig ingott a nagy függőlámpa, az óra ingája pedig megállt. Egyszerre felkereste a város legöregebb embereit, kikről sikerült megtudnia, hogy Nagybeeskereken 1879 óta nem volt földrengés. A földrengés 1/4 órakerítka ismétlődött, s főleg a római katolikus templomban keltezt nagy ijedséget, hol a hívők éppen a szombati vecsernyére gyűltek össze. A földrengés itt oly erősen volt érezhető, hogy úgy a pap mint a hívők megrémülve kifutottak a templomból. Mint egy szemtanú lapunkkal közli, a földrengés a templomban felmérnyi ingást okozott.

— A szegedi ügyvédi kamarából. A szegedi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Mittelmann Nandor, törökbeeseli ügyvéd, ki kamarai tagsági díjak nem fizetése miatt az ügyvédség gyakorlatától, 1893. április 1-től számított három óra felfüggesztetett, perújításai elvén, az alapítélet végrehajtása felfüggesztetett.

— Főispán-beiktatás. Dr. bajsai Vojnich István újonnan kinevezett szabadkai főispánnak — mint a „Bácskai Szemle“ hitelt érdemlő helyről értesül — hivatalos beiktatása f. hó 20-án megy végbe.

— Eisenstädter Ignác temetése holnap délután 2 órakerítka fog Temesvárti végbemenni. A temesvári íz. hitközség — melynek az elhunyt 1870 óta érdemes elnöke — felejtetlen elnökét saját költségén a legnagyobb pompával temeti el a Nagybeeskerekről a következő vendégek és küldöttek rojáj le megjelenésükkel a kegyelet adóját: a helybeli Eisenstädter család mint az elhunyt közeli rokonai, küldötséggel jelennek meg a temetésen: a helybeli íz. hitközség, képviselve Schwarz Mihály elnök, Mangold L. Hermann másodelnök, Weiss Izidor biztag és Strasser Jakob gondnok által, továbbá a helyb. ipartestület és a helyb. Eisenstädter-féle üzlet személyzete. — A gyászbeszédet Löw Immanuel dr. szegedi főrabbi tartja, mely után a

Véletlenül a kis Irmára tekintettem, s úgy látszott, hogy részvétet olvasok a szeméből. Ejh! Szégyenletes a részvét! Megnéztem jól a kártyáimat és azokból kezdtem kombinálni. Huzongyem és tizenkilenceszem van, tehát egyet föltétlenül ütök s akkor lehivhatom a 8 tarokkos szinét, tehát a volatit is, meg a pagát-ültimót is elveszítik ellenem.

Kontrástam s a rekontrára subbal feleltem. Isgatott hangulatban kezdődött a játszma. Az előttem ülő tisztartó volt a hívó. Piquet hitt — tarokkja nem volt — az volt az urambátyám szine. En kettessel ütöttem. Oszkár kénytelen volt átútni engem s így rajta maradt a következő hívás sora. Csupa tarokkja volt, kénytelen volt tarokkot hívni, s így megnyertem az egész parthiét. Leirhatatlan jelenetek következtek, mért nem hitt kárót, minék tartott piquet s több efféle felkiáltások.

Hanem én Nyarán híres emberré lettem. Ha az utcán mentem, a hátam megett antogtak: ez a híres ember, aki olyan jól tarokkosik. A kaszinó küldötséggel kért fel, hogy sziveskedjek őket a tarokk-tudomány elemeibe bevezetni. Lányas házakban szivesen látott vendég lettem, s beválasztottak bálorendezőnek. Oszkár a kaszinóban magyarosata a játékomat, s az egyik hosszú hasenlő gentleman kétségbevetette, hogy csak négy tarokkom volt. Természetesen párba jött a vége s én lettem a prim segéd. Egy vesélyes vágást elhárítottam Oszkár fejről, de magam kaptam helyette egy másikat. Egy hétig a virágházak nekem természetettek virágot, szép asszonyok szép leányok minden befőtjeiket nekem küldték.

Nagy volt a hírem, nagy volt a dicsőségem. Csak egy bántott mégis: a kicsi Irmát

gyássmenet a templomba vonul, hol gyásszistentiseteletet hallgat meg a gyászoló gyülekezett. A családi sirbolt előtt Strasser Albert, a temesvári kereskedelmi és iparkamara titkára tart bucsubeszédet.

— Nines kolera. Több lapban az a hír volt elterjedve, hogy a Délvidéken, nevezetesen Péterváradon a kolera ismét fellépett. Ezen hírekkel szemben a félhivatalos „O. E.“ kijeleni, hogy Magyarországon az utóbbi hetekben egyet lenegy koleraeset sem fordult elő.

— Szocialista mozgalmak a délvidéken. Temesvárról jelentik, hogy az ottani szocialdemokrata párt vezetősége az utóbbi időben erősen dolgozik a munkások között. Husvét hétfőn Lugoson tartottak népgyűlést a „Magyar király“ szállóban. A gyűlésen Hoffmann Gyula Temesvárról fejtegette a nép politikai jogait és gazdasági helyzetét, s ismertette a szocialdemokrata párt alapelveit. — A part május 1-től egy német hetilapot ad ki Temesvárott, melynek ez lesz a címe: „Der Volkaville“ (A nép akarata).

— Nix dájcs. A „Szegedi Napló“-ban olvassuk a következő érdekes Panesovára éppen nem hízegő hírt: A pancsovai légszuszogár igazgatósága még mindig abban a véleményben lehet, hogy Szegeden Bach rendszere értelmében közigazgatnak, hogy Szegeden német kommandóra csinálják a rőndöt, melynek bisonyára Pancsován is muszáj lenni. Ezen véleményben a pancsovai légszuszogár igazgatósága német szövegű levéllel fordult Szeged város tanácsához, valamely kövilágítási ügyben kérvén fölvilágosítást. A tanács ma tárgyalta a germán szövegű levelet, melyre határozatképen kimondotta, hogy akármi legyen is annak a tartalma, az abban foglalt kérelem visszautasítandó, mert Magyarországon a hivatalos nyelv magyar s holmi idegen nyelven szerkesztett kérelmeknek helyet adni nem lehet.

— Művész és adófelügyelő. Sarah Bernhardt a Budapesten időző művész — mint levelezőnk táviratozza — tegnap ismét kapott fizetési felhívást, melynek szövege szó szerint a következő: Városrész VIII., utca Népszínház, esetleg itt meg tudható privát lakásán. Meghívás. T. cs. Sarah Bernhardt urhölgy. Az 1883. évi XLIV. törvénycikk 15 és 16. §§ ai alapján felhívatik, hogy folyó évi április hó 8-án délelőtt 10 órakerítka a kerületi egyenesadó kivétő bizottságnál (IX., vámház IV. em. 81. sz.) jelenjen meg, magával hozván iparjegyét és adókönyvecskéjét. Meg nem jelenés esetén adója hivatalból fog megállapítani. Budapesten, 1893. évi április hó 6-án. Az adó kivétő bizottság. Dr. Kiss. Tagadhatatlan érdekes volna Sarah Bernhardtot az adó kivétő bizottság előtt tárgyalni látni, azonban a bizottság s szerencsében nem fog részesülhetni, mert a kijelölt helyen a művész meghatalmazásából annak itteni jogi képviselője dr. Murányi Ernő ügyvéd fog megjelenni.

— Furfangos szerelmes. Az aradi rendőrség megkeresésére Zalaman letartóztatták Hrubecz Vilmos cigány legényt, aki megugrott a sorozás elől. Letartóztatása alkalmával regényes

nem tudtam meghódítani. Elutazásom előtt azt mondtam neki:

— Visszamegyek az egyetemre. Tanulok és küsdök magáért. Minden sikeremet oda teszem a lábaihoz. Elfogadja e? Pirulva felelte: — Tanuljon szorgalmasan.

Könyvek köst bucsustam imádotiamtól. Elhatároztam, hogy új életet kezdok. A Matild kasszirkiasszonynak felmondtam a barátságot s a trafikos leánynak kijelentettem, hogy esután szivart csak késspénzzel vásárolok.

Csakugyan szorgalmasan tanultam. Hisszen magas volt a pályadíj, a mit elnyerni akartam: az én drága egyetlenem vissontszeretete. A legkrudélisebb definiciókat játszva tanultam meg és szinte élvezetet szerzett a legnehezobb feladatokat megoldanem.

Mikor egy isben javában tanultam s corpus jurist, levelet kaptak a nagybátyámtól. Az volt benne írva:

„Kedves öcsém! Örömmel tudatom, hogy Oszkár és Irma jegyesek. Holnapatán elmegyünk a kelengyót vásárolni. Várj a vasutnál és kalau solj minket. Kis hugod folyton sirándozik, de hát így szokták a menyasszonyok...“

Keszemben volt a vaskos könyv, s a snoba sarkába vágtam. Astán másnap a Matild kisasszonyt kibékítettem egy értékes nyakékkal s még jobban megtanultam a hozsom szó jelentőségét.

A könyvet nem vettem fel többé a sarokból és talán inanen van az, hogy olyan rövid ideig tartott a hírem és dicsőségem.

Holtay Jenő.

történet derült ki a cigánytrombitásról. Hrubecz a múlt évben beleszeretett Zsukucz Mária zalatnai cigányleányba, de mint hadkötés nem vehette volna el. Furfangos módhoz folyamodott. Van neki egy Barát Mihály nevű pécskai születesü mostohatestvére — ennek keresztlevelét, mint a magáét elhozatta a zalatnai lelkész által, ki aztán őt Barát Mihály néven összeeskette a cigányleánynyal. A család tegnapig nem derült ki. Később elcsapta magától az asszonyt s másfelé nézett feleség után, de Zsukucz Mária mindig a sarkában volt és nem akart elmaradni tőle, ő sem gyanította a csalást. Most már érdekes bonyodalom fejlődött ki a házasságból, annál is inkább, mert Hrubecz ág. evang. vallású, Barát Mihály rk., Zsukucz Mária pedig görög keleti.

— A köszönbánya és téglagyár társulat (Drasche féle) e hó 10-én tartja meg rendes évi közgyűlést Budapesten, mely azonban az intéset főnállásának negyedszázados jubileuma lesz. Es alkalommal a közgyűlés a tisztviselői kar érdemeinek méltánylásául 100-000 frtos alapítványt tesz a tisztviselők nyugdíj-intézetének megalapítására s 2000 frttal a hírlapirői nyugdíj-intézetbe alapítóként lép be. A társulat vezérigazgatója Lövy Sámuel hétfőn a „Continental“ szállóban fényes bankettet rendez, az igazgatóság és felügyelő bizottság tiszteletére.

— Talált sötépaloma. Tegnap este előadás után a színházban egy esüt gombos ébenfésötálcást találtak. Igazolt tulajdonos átvetheti a rendőrkapitányságnál.

— Egy népsz. A „Moll-féle francia borszesz és só“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik közvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Sztéküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által. Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll A. készítménye kérendő az ögyári jelvényével és aláírásával. 2

Színház és irodalom.

* A pezsgő. Egy szellemes kritikus úgy nyilatkozott Murai legújabb darabjának első előadása után, hogy az nem francia pezsgő, hanem jó Törley, ami szintén nem rossz marquo. A beeskerekiek nagyon kedvelik a Törleyt, de azt az egyet megkövetelik: hogy jól legyen szervirova. Már pedig Csóka tegnap nem úgy szervirota, hogy jóslésű embernek kedve tellett volna benne. Egyhamar nem is emlékezünk olyan kinos jelenetekre, minőket B. Nagy Vilma akadosásai előidéntek, melyekhez még Almássy Julia szerepnemtudása járult. Így aztán ne csudálkozzunk rajta, ha a közönség éppen nem akar vigjátékba vagy drámába menni, hanem örökké operettet követel. Perese hogy nem kell a vigjáték, ha olyan előadásban mutatják be mint a tegnapi volt, ami annál inkább érdemi meg a legkevényebb megróvást, mert hiszen éppen a drámai személyzet az, mely legkevésbé van foglalkoztatva, tehát eléggé ráér tanulni. Sajnáljuk, hogy már második isben vagyunk kénytelenek Csóka ellen kifakadni, de mi nemcsak akkor vélünk a magyar színészetnek szolgálatot tenni, midőn mindent dicsőrünk, mit egy magyar társulat nyujt, hanem éppen akkor, midőn az olyan késselfogható hibákat korholjuk, melyek a magyar színészet eszméjét kompromittálják. Egyébként kötelességünknek tartjuk kiemelni, hogy Kasalicky, Mátray, Mérey Isabella és a Litsenmayer nővérek igen jól játszották el szerepeiket, ami azonban nem volt képes a rendkívül mulattató vigjátékot megmenteni. Az igazgatóságot pedig saját érdekében figyelmeztetjük, hogy a beeskereki közönséget a tegnapihoz hasonló előadásoktól kímélje meg.

* Színházi műsor. Vasárnap április 9-én bérlet 7-ik számban itt először „Szép Darinka“ vagy „Egy bosnyák leány szerelme“ eredeti énekes népszinmü 3 felvonásban, magyar és szerb dalokkal. A „Besztebe draga“ szerb dalt tamburakiséret mellett énekli Cs. Almássy Julia, a társulat drámai színészője és Karacs Imre. E hatású népszinmü a Népszínházban a legnagyobb tetszés mellett már számtalanszor adott. Hétfőn 10-én bérlet 8-ik számban „Nebántvirág“ vig operette. Kedden 11-én bérlet 9-ik számban A. Bissonnak a „Valás után“ szerzőjének kitünő vigjátéka. A „Pont Biquet család“, mely itt még nem adatott. Szerdán 12-én bérlet 10-ik számban itt először „A fene anyósok“ eredeti énekes bohózat. Legközelebbi újdonságok: „Spitzer Régi“ eredeti énekes népszinmü, „Bolondok háza“ eredeti bohózat, „Villars drage nyosai“ és a „Remete esengetyja“ regényes vig opera, „Színházi képtelenség“, bohózat.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 8-án.)

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésen folytatták a honvédelmi miniszteri tárcza költségvetésének tárgyalását.

Ernusz Kelemen volt az első szónok, aki a honvédségnek tüzéséggel való ellátását kívánta.

Ugron Gábor, Fejérváry elleni téz támadást, azt állítva róla, hogy a honvédségből a közös hadseregrosszatánzatát csinálja. Követeli a katonai reformot és ostromozza a kormányt, mely megengedi a honvédségnél a testi fenytéket. Követeli a katonai igazságügyi szolgáltatást és elítéli a honvédség germanizációját. Kívánja továbbá a magyar tiszti akadémiát. Aztán a baloldal nagy lelkesedése közt kifejti, hogy a honvédségnél szükséges a tüzéség és annak létesítése iránt törvényjavaslatot nyújt be.

Szilágyi rövid megjegyzése után Issekutz, majd személyes kérdésben Pulszky Ágost beszélt, melyre Apponyi adta meg a választ.

Remete Géza a zalaegerszegi pénzügyigazgató törvénytelen rendelete miatt interpellált.

Ülés vége délután 2 órakor.

A honvédelem ügye.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti táv.) Tegnap tartották meg előértekezletüket az öreg honvédek, akik a holnapi orsz. honvédyűlésre érkeztek a fővárosba. Krudy Gyula az értekezlet összehívója elnökölt a hangsúlyozta, hogy a mostani gyűlés less hivatva a honvéd névnek visszaadni azt a kristály tisztaságot, melyet az az országos fiaskó, amelyet a honvédség tudtán és akaratán kívül egyesek rendezni akartak, egy kissé elhomályosított. Az ország figyel most a 48-as honvédekre s óva inti őket, nehogy újabb hibás határozattal kiköszörülhetetlen csorbát ejtsenek a kristály üvegen. Ezért hívta össze az értekezletet. Meg kell beszélni az ügyeket s megállapodás szerint hozni a határozatokat.

Ezután hosszabb vita keletkezett a fölött, hogy ki elnököljön a holnapi ülésen. Abban állapodtak meg, hogy értesíteni fogják Tisza Lászlót, hogy a tárgyalások békés lefolyása érdekében engedje át az elnöklést Degré Alajosnak, akit még ma fel fognak kérni, hogy vezesse a tanácskozásokat.

Ezután áttértek a honvédyűlés tárgysorozatára. Krudy elnök még azt is indítványozta, hogy a honvédyűlés vegye tudomásul, hogy Ivánka Imre a honvédszobor ügye miatt kilépett az orsz. központi bizottságból.

A honvédszobor leleplezése idejének tárgyában Krudy június 8-át, mint a koronázás évfordulóját ajánlotta, de az értekezlet tulnyomó többsége nem fogadta el azt az indoklást, hogy a honvédségnek ez alkalommal szükséges lenne hódolati nyilatkozatot tenni s ezért Budavár bevételének napját, május 21-ét, tűzte ki a leleplezés napjává.

Ezután belemertek a leleplezési program vázolásába, melyet utasításul kívánunk adni a kiküldendő 24 tagú végrehajtó-bizottságnak. E program szerint az ünnep pünkösd vasárnapján ünnepi „Te Deum”-mal kezdődnek, melyet a szobor-leleplezése követne. Erre az ünnepre mintegy ezer öreg honvédet kell felhozni a fővárosba. Vasuti jegyeket a kormánytól, a honvédek ellátását a főváros hatóságától kell kérni. Az ünnepre meg kell hívni a kormányt, a törvényhozás két házát, a törvényhatóságokat, a honvédséget és közös hadsereget. Krivácay indítványára kimondták, hogy meghívják Kossuth Lajost is.

A 48-as honvédek közül egy ünnepi szónokot kell választani s a régi honvédség részéről egy ezüst koszorút fognak a koszorura helyezni. Utasítandó a honvédek által választandó végrehajtó-bizottság arra is, hogy a bronzkoszorut alapító hölgybizottsággal lépjen érintkezésbe s nekik az ünnep keretében méltó helyet biztosítson.

A leleplezés után az öreg honvédség kivonul a honvédsírokhoz a budai temetőbe s ott is ünnepi beszéd és koszorúelhelyezés lesz.

Ezután kijelölték a holnap megválasztandó bizottság tagjait. Elnök lesz Degré Alajos, alelnök Krudy Gyula. Tagok: Balogh Sándor, Virtér Antal, Bogdánffy Ferencz, Sziogyártó Zsigmond, Reményi Antal, Spur János, Pibér Antal, Palugyai István, Wavrik Mihály, Bogdánffy Antal, Mikár Zsigmond, Wavrik Endre, Illyés Bálint, Kállay Ferencz, Fornszék Sándor, Csatary Lajos, Pechata Imre, Beniczky Miksa, Lakatos Miklós, Lukácsy Miklós, Krivácay József, Szentgyörgyi Imre, Péchy Tamás, Szénássy Sándor.

Ezzel az ülés véget ért.

Honvédek gyűlése.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A 48-as honvédek mai ülésén rendkívül izgatott volt a hangulat. Tisza László a terem melletti szobában időzött, de a honvédek azzal fenyegettek, hogy ne lépjen be a terembe, mert abból rendkívüli botrány keletkezne. Krudy indítványára Balogh Sándor felkérte Tiszát, hogy adja át ma az elnöki széket Degré Alajosnak. Az ülésen Degré elnökölt. Elhatározták, hogy a királynak hódoló feliratot küldenek. A honvédszobor leleplezését május 21-ére halasztották, s arra meghívják az összes politikai ható-

ságokat és a közélet kitünőségeit. Tatay József komáromi polgármester azon indítványát, hogy Hentzi szobrát megkoszorúzzák, szenvedélyes felkiáltások és beszédek után valósággal lezúgták.

Azután a tegnapi megállapított program minden pontját elfogadták.

A nagyváradi függetlenségiek.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradról írják, hogy a nagyváradi függetlenségi párt Jókai diszpolgársága ellen fog szavazni, mert nem tudják megbocsátani az ottani szabadelvű pártot, hogy leszavazta az indítványt, mely Kossuth Lajost Nagyvárad diszpolgárává akarta tenni. A függetlenségiek kifogják jelenteni, hogy Jókai mellett csak akkor fognak szavazni, ha egyszersmind Kossuthot is diszpolgárrá választják.

A szerető bosszuja.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szándékos emberölés büntette miatt ült ma a vádlottak padján két gombai parasztleány, Kiss Ernő és Károly, az odaváló bíró fia. A múlt év december 18-án Kiss Ernő meglátogatta a faluban lakó kedvesét, Ordasi Erssit, aki assal fogadta a küszöbön, hogy távozzék, mert többé hallani sem akar felőle. A csinos leányszónak a viselkedése szegret ütött a legény fejébe, amiért addig ólálkodott a ház körül, míg megtudta, hogy benn két más falubeli legény, Csonka Sándor és Teleki István van vendégségen. Nemesak azért, mivel a dolog bántotta, de mert másképp is haragosa volt a két legénynek, benyitott a szobába, hogy kérdőre vonja a kevesét. Teleki István erre assal szakított véget a kezdődő szöbeszédnek, hogy Kiss Ernőt kidobta a házból. A csuffá lett legény bosszút forralt, amelyet úgy hajtott végre még assnap, hogy magához véve öcsösét, felkeresték a vetélytársakat s mikor velük szemtül szembe állottak, egy-egy vassrűfos bottal addig ütötték őket agyba-főbe, amíg csak életet sejtettek áldosataikban. Csonka Sándor pár perc múlva meg is halt és Teleki is veszélyes sérüléseket szenvedett, amelyekből pár hét múlva felgyógyult. A pestvidéki törvényszék a bűnösökre 6-6 évi fegyházbüntetést mért ki.

Földrengés.

Szerbíttebe, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délután 3 órakor több mint három perczig tartó földrengés rémitette meg a lakosságot. (Mint egy sürgönyünk jelenti, hasonló földrengés volt Pancsován is. A szerk.)

Ó-Lécz, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ó-Léczről sürgönyzik, hogy ott ma délután 2 óra 47 percz e vidéken még nem észlelt, erősségű földrengés volt, mely 5 perczig tartott. A földrengés 3 lökésben nyilvánult.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

2620. I. sz. 1893.

(204 - 3.2)

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbecsei járásába kebelezett kumán-tarrasi körorvosi állás — Kumán székhelylyel — üresedésbe jövén, annak betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Javadalmazása: Kumán részéről 650 frt, Tarras részéről 150 frt s azonfelül a szabályrendeletileg megállapított látogatási s egyéb díjak.

Megjegyzetjük, hogy ez állással Kumánon a halottkémi teendők is össze kötvék.

Felhívom ez állásra pályázni óhajtókat szabályszerűen felszerelt kérvényeiknek f. évi ápril hó 25-ig hozzám leendő benyújtására.

A választás f. évi ápril hó 27-én d. e. 9 órakor fog Kumán községében megejtetni.

Törökbecse, 1893. évi ápril hó 1-én.

Bethlen, főszolgabíró.

Rózsa és virág eladás.

Gróf Csekonios Endre ur ó nagyméltósága rogendorf kertészetében

2000 drb

részben magas törzsű, részben pedig gyökérnyakba oltott tavalyi és idei téli nemesítés

Thea és remontans fajú rózsa

legszebb változékában

ugy különféle mintegy

10.000 darab a szabadban kiültethető virág

cserepestől és anélkül eladó. Venni szándékozók forduljanak Vaszilcsin Béla, rogendorf (u. p. Csösztelek) uradalmi tiszthez, ki különben árjegyzékkel is szivesen szolgál.

(146-7.7)

Dr. Lehmann
arczkenőcse
 kitűnő hatása szer szeplő, májfoltok és bőrkiütések ellen.
 1 tégely 50 kr.

Dr. Lehmann mosdévize
 az arczbőrt üdévő és ruganyossá teszi, s az arczkenőcs hatását elmozdítja. 1 üveg 50 kr.

Dr. Lehmann arczszappan
 kellemes toalette-szappan, állandó használatra.
 1 drb 50 kr. (152-3)

Dr. Lehmann rizspora
 (Fettpunder.)
 a legjobb arczpor, — kitűnően tapad s teljesen ártalmatlan.
 1 bádogdoboz 80 kr. 1 papirdoboz 50 kr.
 Összes cikkek fenti tör. bejegyzett védjeggyel vannak ellátva s kaphatók:

Kovács Sándor
 gyógyszerárban Nagybecskereken.

Magas jutalékot,
 esetleg szabott fizetést adunk ügynököknek, kik törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával foglalkozni hajlandók.
 Fővárosi váltóüzlet társaság Adler és Társa Budapestén. (174-63)

Csillag György háza
 Amerika, Bajza-utcza 2087. sz.
 elhalálozás végett azonnal eladó.
 Bővebbet ugyanott. (208-2.1)

Dreher Antal
 kivitelei palackszerek főraktára
KOVÁCS és MEZEY
 Kőbánya, kápolna-utcza 13. szám
 a sertőzde közvetlen közelében.
 Központi iroda és megrendelési cím csakis
Kovacs és Mezey, Budapest
 tea-, rum- és cognac-nagykereskedők.
 Szétküldésre csakis plombált ládák használatnak, melyek palackzhiányt vagy törést teljesen kizárnak. (178-43)
 Árjegyzékek kívánatra bérmentesen.
 Legelőszöb és legelőszöb palackzsör bevásárlási hely.
 Köszönetnyilvánítás.
 Tisztelt barátainak a vidéken köszönetet mondok az irántam mint a Dietrich és Gottschlig cég volt intézője iránt tanúsított jóindulatukért és kérem azzal új vállalatomban is részesíteni.
 Kitűnő tisztelettel Kovács István.

A
 meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része, nagyon könnyen volna mellőzhető alkalmas háziszerek azonnali alkalmazása által. A Horgony-Pain-Expeller ily esetekben a
legjobb bedörzsölés.
 Hasonló jó eredménnyel használható csúz, köszvény és tagszagattás, valamint fejfájás, hátfájdalmak, csipőfájdalmak stb. ellen és majdnem minden hágtartásban készleten van. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 forint 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszerárban kapható. Minthogy értéketlen utánzatok is léteznek, kifejezetten a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller kérendő.
 (17a-9.6)

4209. ki. szám 1893. (206-3.1)
Hirdetmény.
 Az 1883. év 44. tcz. 16. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, miszerint a helybeli magyar királyi pénzügyigazgatóság által érvényesített Nagybecskerek város 1893. évi I. és II. oszt. keresetadó-lajstroma folyó évi ápril hó 9. napjától ugyanazon évi ápril hó 16-ik napjáig bezárólag, s így nyolcz napon át, a városi adóhivatalnál közszemlére kitétetni fog, miért is Nagybecskerek város I. és II. osztályu keresetadó kötelesei ezennel figyelemzetnek, hogy netaláni felszólamlásaikat, és pedig:
 a) azon adózók, kik ilyenmü adóvái már mult évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját;
 b) azon adózók, kik ezen adóval folyó évben első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál írásban vagy élőszoval előterjeszthetik.
 Megjegyzetetik azonban, hogy a kitűzött határidőn túl beadott felszólamlások figyelembe vehetők nem lesznek.
 Kelt Nagybecskereken, 1893. évi ápril hó 5-én.

Krsztics János,
 polgármester.
 3000. ki. szám 1893. (200-3.2)
Árlejtési hirdetmény.
 A módosi főszolgabírói járás területén lévő módos-rudna és gyér-kanaki községi közlekedési kőutakon három téglááteresz ujonnan való építésének biztosítása végett folyó évi május hó 3-án délelőtt 10 órakor a módosi főszolgabírói hivatal-

nál szóbeli árlejtés tartatik, mire a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak.
 A három átereszt építésére előirányzott összeg 943 forint 82 kr., a netaláni több munka az árlejtés eredményezte egységárban fog számittatni.
 Vállalkozók az árlejtés előtt kötelesek az előirányzott összeg 10 százalékát készpénzben a főszolgabírói hivatalnál letenni.
 A feltételek a hivatalos órán belül a módosi főszolgabírói hivatalnál betekintethetők.
 Kelt Módoson, 1893. évi ápril hó 2.
Lebánovich István,
 főszolgabíró.

Vörös here
 nagyszemü, arankamentes, 10, 25, 50, 100 kilós zsákokban államilag plombozva kilónként 76 kr.
 5 kilós plombozott postaszák 4 forint utánvétért kapható
Gróf Teleki Arvéd Drassói
 uradalmában u. p. Szerdahely.
 Lóhereminta, valamint más vetőmagvaink mintáival kívánatra ingyen és bérmentve szivesen szolgálunk. (176-5.3)

KWIZDA-FELE
 KÖSZVÉNY-FLUID
 Kapható minden gyógyszerárban.
 FŐ-RAKTÁR:
 Kőrgyógyszertár Korneuburgban.
 (105b-15.4)

Tavaszi gyógyítás
 Nyári gyógyítás
 Őszi gyógyítás
 Téli gyógyítás.

MOLL SEIDLITZ POR
 Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegye, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.
 Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és alcsibajok, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálk, székrekedés, májbajok, vertulás, aranyer és a legkülönbébb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik.
 Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.
 Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes isten fizesse meg* -ot mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.
 Tisztelettel Steinko P. J., lelké z Honnetschlagban.

Legjobb bedörzsölő szer köszvény csúz és minden meghülesi betegségek ellen.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ
 Csak akkor valódi ha minden üvegen MOLL A. védjegyét tünteti fel és "A. MOLL" feliratu ónozáttal van zárva.
 A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 90 kr. — Fő szétküldés Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. A raktárakban tessék határozatlan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.
 Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.
 Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszérien működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.
 Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Máriaczei Gyomorcseppek
 nagyszérien hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.
 A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgengés, bizós lehelet, felfújtság, savanyu felbőffégés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.
 Hathatós gyógyszernek bizonyult testfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorroidáknál. Emeltett bajoknál a **Máriaczei gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:
Török Jozsef gyógyszerára
 Budapest. Király utca 12 sz.
 A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítom".
 A **Máriaczei gyomorcseppek** valódián kaphatók.
 Nagy-Becskerek: Kellner J. és Moczkovcsák D. gyógyszer.; Szécsény: Klossy János gyógyszer.; Zichyfalu: Mayering K. gyógyszer.; Pértasz: Laffleur Lajos gyógyszer. (16-41.14)